

Paavalin seurakunta, kirkkoherra Kari Kanala

Aloite Paavalin seurakunnan seurakuntaneuvostolle esityksen tekemisestä Helsingin hiippakuntavaltuustolle ja edelleen kirkolliskokoukselle avioliittoon vihkimisen ehtojen muuttamisesta Kirkkojärjestyksessä

Me allekirjoittaneet teemme aloitteen, että Paavalin seurakunnan seurakuntaneuvosto tekee Helsingin hiippakuntavaltuustolle ja edelleen kirkolliskokoukselle esityksen siitä, että kirkolliskokouksen 16.5.2019 hyväksymän Kirkkojärjestyksen 3 luvun 12 pykälää muutetaan siten, että avioliittoon vihittäessä riittää, että **toinen vihittävistä** on rippikoulun käynyt kirkon jäsen.

Kirkkojärjestys 2019, 3:12

Avioliittoon vihkimisen toimittaa pappi kirkossa tai muualla sen mukaan kuin vihittävät siitä papin kanssa sopivat.

Vihittävien tulee olla rippikoulun käyneitä kirkon jäseniä. Avioliittoon vihkiminen voidaan toimittaa myös, jos toinen vihittävistä ei ole kirkon jäsen mutta kuuluu muuhun kristilliseen kirkkoon tai kristilliseen uskontokuntaan.

Avioliitto, joka on solmittu muussa kuin evankelis-luterilaisen kirkon käyttämässä järjestyksessä, voidaan pyydettyä siunata.

Sunnuntaina päiväjumalanpalveluksessa rukoillaan niiden puolesta, joiden avioliittoaikomus tai solmittu avioliitto kuulutetaan seurakunnalle. Kuulutus edellyttää kihlakumppaneiden tai aviopuolisoiden suostumusta.

Ehdotettu muoto

Avioliittoon vihkimisen toimittaa pappi kirkossa tai muualla sen mukaan kuin vihittävät siitä papin kanssa sopivat.

Vähintään toisen vihittävistä tulee olla rippikoulun käynyt kirkon jäsen.

Avioliitto, joka on solmittu muussa kuin evankelis-luterilaisen kirkon käyttämässä järjestyksessä, voidaan pyydettyä siunata.

Sunnuntaina päiväjumalanpalveluksessa rukoillaan niiden puolesta, joiden avioliittoaikomus tai solmittu avioliitto kuulutetaan seurakunnalle. Kuulutus edellyttää kihlakumppaneiden tai aviopuolisoiden suostumusta.

Perustelut

Kirkon tehtävä on tukea jäseniään niin arjessa kuin juhlassa – myös nykyajan moniarvoisessa ja monikulttuurisessa Suomessa. Samaan aikaan, kun on tärkeää vaalia omaa perinnettämme, on yhtä lailla tärkeää kehittää sitä tämän ajan ihmisille ja nykypäivän kulttuuriin sopivaksi. Yksi selkeästi vanhentunut käytäntö on vaatia avioliittoon vihkimisen yhteydessä molemmilta vihittäviltä kirkon jäsenyyttä.

Nykyinen muoto on monellakin tapaa ongelmallinen:

- 1) Nykyisin kirkko ikään kuin rankaisee niitä jäseniään, joiden aviopuoliso ei ole kristillisen kirkon jäsen. Vaikka avioliiton siunaaminen on mahdollista näissä tapauksissa, koetaan se

kuitenkin yleisesti ”kakkosvaihtoehdoksi”. Sitä se myös on siitä näkökulmasta, että pari joutuu ennen kirkkotilaisuutta hoitamaan itse vihkimisen muualla. Näin ollen kirkko ei näyttäydy kutsuvana, kaikille avoimena ja kaikkia jäseniään arvostavana yhteisönä.

- 2) Kirkko menettää mahdollisuuden kohdata jäseniään ja julistaa evankeliumia ihmisille, kun varsin harva muualla vihitty pari haluaa avioliiton siunaamisen kirkossa. Jos vihkiminen kirkossa olisi mahdollista, moni näistä pareista valitsisi varmasti sen vaihtoehdon. Sen myötä kirkolle tulisi mahdollisuus kohdata myös heidän perheensä, ystävänsä ja läheisensä vihkitilaisuuden yhteydessä.
- 3) Pappien vihkioikeus ei muuttuvassa yhteiskunnassa ole enää itsestäänselvyys. Avioliittolain säätävä eduskunta ja muut poliittiset päättäjät seuraavat kirkon sitoutumista yhteisiin käytäntöihin ja reagoivat, mikäli havaitsevat siinä puutteita. Laajentamalla kirkollisesti avioliittoon vihittävien joukkoa kirkko viestii myös yhteiskunnalle, että se haluaa toteuttaa tehtävänsä tämän ajan suomalaisessa yhteiskunnassa ymmärtäen siinä tapahtuvat muutokset.
- 4) Uskontojen kirjon moninaistuessa Suomeen on tullut myös paljon uusia kristillisiä ja kristillispohjaisia uskonnollisia yhteisöjä. Tämän myötä vihkivän papin on vaikea tulkita, mitä kaikkia yhteisöjä tarkoitetaan Kirkkojärjestyksen nykyisin tarjoamassa mahdollisuudessa vihkimiseen, *jos toinen vihittävistä ei ole kirkon jäsen mutta kuuluu muuhun kristilliseen kirkkoon tai kristilliseen uskontokuntaan*. Ehdotettu uusi muotoilu vapauttaa vihkijän selvitystyöstä sekä antaa mahdollisuuden kertoa heti vihkimisen olevan mahdollista.
- 5) Uskonnollinen ja katsomuksellinen ympäristö on merkittävästi muuttunut tämän vuosituhannen puolella. Eri uskontoja ja uskonnollisia perinteitä edustavat ihmiset kohtaavat toisiaan arkisen elämän keskellä naapurustossa, kouluissa ja työpaikoilla sekä harrastuspiireissä. On vain luonnollista, että tätä kohtaamista tapahtuu myös kirkollisissa toimituksissa. Ehdotettu muotoilu korostaa kirkon sitoutumista uskontodialogiin myös yksilöllisellä, ei pelkästään instituutioiden tasolla.

Pidämme merkityksellisenä sitä, että tämä esitys lähtee nimenomaan Paavalin seurakunnasta. Jo edellisellä vaalikaudella, syksyllä 2016, seurakuntaneuvosto otti kantaa avioliittoasioihin lähettämällä Kotiseurakuntana Paavali -ryhmämme aloitteesta piispainkokoukselle ja kirkolliskokousedustajille vetoamuksen aloittaa valmistelut, jotka mahdollistaisivat samaa sukupuolta olevien parien kirkollisen vihkimisen 1.3.2017 voimaan tulleen avioliittolain mukaisesti. Seurakuntaneuvosto ilmoitti samalla, että Paavalinkirkko ja seurakunnan muut tilat ovat kaikkien niiden avioliiton solmivien käytössä, jotka pyytävät liitolleen siunausta ja haluavat viettää hääjuhlaansa seurakunnassa. Nyt tehtävä esitys on luonteva jatko jo edellisen seurakuntaneuvoston aloittamalle hyvälle työlle.

Helsingissä 22. päivänä tammikuuta 2020

Samuli Korkalainen
seurakuntaneuvoston jäsen
Kotiseurakuntana Paavali

Petteri Äijö
seurakuntaneuvoston varajäsen
Kotiseurakuntana Paavali